

Patak Márta

Meddig lesz

Remélem, ez lesz az utolsó utazásom

Ana Rossettinek

A nő hátradőlt az ülésen, felsőtestét kinyújtóztatta, fejével próbálta elérni a támla vájátának legmagasabb pontját, de még így sem sikerült, nem rá mérezték az ülést, túl kis növésű volt hozzá. Sóhajtott egyet, és behunyta a szemét. Várta, hogy elinduljanak. Magában számolgatta, hogy legfeljebb öt-hat perc lehet hátra az indulásig. Aztán kinyitotta a szemét, és a buszfolyosó végén, középen, fent zölden világító kijelző órájára pillantva megállapította, hogy nem sokat tévedett. Megint behunyta a szemét. – Milyen kevés az utas – gondolta. – Korán van még. Vagy késő. Ez nem munkásjárat. Távolsági busz. Háromszáz kilométeres utat tesz meg. Erre csak messzire tartó utasok szállnak föl. Mint én. Hétköznap. Ki utazik ilyen messzire hétköznap? Senki. Csak én.

Eszébe jutott, hogy egyszer gyerekkorában, amikor még kalauz járt a buszon, milyen boldogan nyújtotta neki a jegyét, az első jegyét talán, amikor már hatéves elmúlt, és nem utazhatott ingyen. Mélyet lélegzett, és még most is érezte a kalauztáska illatát, melyben a zsiros, fekete bőr, a fémcsat, a rugós lyukasztó és a jegytömbök szaga keveredett egymással. Emlékezett az összegumizott jegytömbökre, a kalauz kezében csörgő aprópénzre, meg a hangjára, ahogy az ülések mellett megállva, enyhén éneklő hanglejtéssel fáradhatatlanul kérdezi az utasokat: – Meddig lesz? – Aztán amikor végigért, előrement, leült a sofőr mellé a pótszékre, és várta az indulást. Az az izgalom is benne maradt, ahogy az ablakra tapadva leste, mikor mozdul meg végre mellette a táj.

Legjobban a fákat szerette nézni. A busz ablaka mellett elsuhanó jegenyéket meg az utat szegélyező árokparton legelésző libákat. Mint afféle városi lány, tágra nyitott szemmel bámulta a nyakukat előrenyújtva sziszegő gúnárokat, miközben háta mögött hangosan zúgott az Ikarus motorja. Nem ment ki a fejéből az a hang, még most is hallotta, a hanggal együtt a rázkódást is érezte, ahogy megy a busz az országúton. Még a sziszegve-fütyülve szétcsapódó ajtók harmonikázását is hallotta, érezte szinte, ahogy menet közben is bevág a levegő a két szárny közötti résen. Tél volt. Miután a távolodó kalauz kellemes bőr- és papírillatát elnyomta a sok nehéz kabát, a hideg és meleg levegő keveredésében kicsapódó izzadság szaga, folyton azt leste, hogy hol száll fel sok utas, mert akkor megint hátrajön a kalauz, és nézheti, ahogy előveszi a jegytömböt, ráfekteti a szögletes táskára, lyukasztója nyelének tompa élű, egyenes szárát ráhelyezi a tömbre, és a kilométert meg az árat jelző csík mentén leszakítja az újonnan felszállt utasoknak a jegyet.

Ha erősen fülelt, még a berregő farmotor zúgásában is hallotta azt a hangot, amellyel a jegy levált a tömbtől, mert másfajta hang volt, mint ahogy általában a papír reped, hiába próbálta később utánozni otthon, hiába gyártottak a barátnőjével jegytömböt, sose sikerült olyan hangon leszakítani a jegyet, mert úgy csak a kalauz tudta a lyukasztójával. Arról álmodozott, hogy egyszer majd neki is lesz olyan igazi jegytömbje.

– Milyen fura – csodálkozott, miután az órára pillantva megállapította, hogy alig valamivel több mint egy perc telt el, mióta megnézte. Arra gondolt, most is ugyanúgy beleférnek akár évek is ebbe az egy percbé, mint álmában. Arra várt, hogy elinduljanak, és akkor aludhat. Végig. Egész végig aludni fog. Nem úgy, mint gyerekkorában. Gyerekkorában még akkor is lenyűgözve bámulta a vilanyoszlopok tetején a gólyafészekből kikandikáló fekete csőrű fiókákat, a nyakát hátravetve tekergőző szülőt, amint felöklendezi kicsinyeinek a zsákmányt, leste, mikor érnek oda a templom elé, mert mellette volt a buszmegálló, és pontosan déli tizenkét órakor megkondult a harangja, és amíg szólt, addig el sem indult a busz a megállóból. Egyszerre szólt a kisharang meg a nagy, mégis, a kicsi mintha lemaradva követte volna a nagyot, felelgetett neki, pajkosan szaladt utána, mint anyja után a csintalan kisgyerek, aki tudja, hogy nem szabad utánamennie, mégis utánaszökik, kissé lemaradva követi, hogy ne tévessze szem elől, de léptei neszével ne is árulja el magát.

– Nem nézek föl – gondolta –, úgyse telt el sok idő, egy perc se talán, még mindig van három-négy perc, persze, csak ha pontos az óra, és ha pontosan indul a sofőr, de ki tudja, öt is lehet, talán hat, de tíz biztos nincs, amikor felszálltam, megnéztem az órát, de abban a pillanatban el is felejtettem, gépiesen ránéztem, ahogy szoktam, valahol tárolta az agyam, hogy mit mutat, lehet, hogy egyszer emlékeznek rá, a legváratlanabb pillanatban eszembe juthatna, hogy akkor, 2007. július 25-én reggel hat óra előtt hat perccel ránéztem az órára. – Megint sóhajtott, és nem gondolt rá, pontosabban nem hatolt el a tudatáig, nem lehetett kész gondolat, gondolatszilánk maradt csupán, ahogy a pontos idő is, amikor az órát a kis- és a nagymutatóval meg a másodpercmutatóval együtt pontosan lefényképezte, az agyában valahol el is tárolta, de nem hatolt el a tudatáig, mint most ez a gondolat sem, hogy reméli, nem is lesz rá alkalom többé, hogy eszébe jusson.

– Aludni fogok. Be is vettem a kávé után a Dormicumot. Remélem, azért hat. A sofőr majd úgyis felébreszt a végállomáson, ha esetleg végigaludnám az utat. – És kényelmesen elhelyezkedett. Úgy érezte magát kicsit, mint műtét előtt a nőgyógyászati kórtermében, amint beadták neki a koktélt, vagy a repülőgépen, miután az összes utast beszállították, jellegzetes hangon kinyíltak a fedélzeti képernyők, és egy cégreklám után elindult a biztonsági tájékoztató. Az a holtidő, a várakozás ideje, amikor minden mindegy, már túl van a döntésen, nem kell tennie semmit, még talán gondolkodnia sem, hiszen az aneszteziológus meg a sebész vagy a pilóta kezébe adta a sorsát, és ha nem akar pontosan emlékezni rá, hogy mit érzett a lassú kábulás alatt vagy a mentőmellény használatát szemlélte-tő videofilm robotnőjének és robotgyerekének mozdulatai láttán, akkor teljesen átengedheti magát annak a gondolattalan ürességnek, amiről mindig azt képzel-

te, talán Jézus is ilyesmit érezhetett a Golgotára menet, amikor Simon átvette tőle egy darab időre a keresztet. Kinek fényképezze tovább az eseményeket? Kinek? Mert Jézusnak egész más lehetett, ő már akkor is tudta, milyen élet vár rá a halál után.

Még két perc volt hátra az indulásig, a busz utasterében pontosan két percet sietett az óra, tehát amikor ő rápillantott, lehunyta a szemét, és azzal a gondolatszilánkkal aludt el, hogy most indulunk, akkor még két perc volt hátra. Két perc, és ez elég lett volna, hogy valaki elérje a buszt, ha nagyon siet, ha már a pénztárnál áll, utolsó előtti a sorban, hiszen ha kiadják a jegyet a viszonylatra, akkor a sofőr addig nem indul el, amíg az összes utas fel nem szállt. De az alatt a két perc alatt ugyanígy bárkinek lett volna bőven ideje, hogy leszálljon, ha mégis meggondolja magát, mégsem utazik el, valami eszébe jut, felismer egy jelet, mert a busz ablakán kinézve hirtelen megpillant egy kétségbeesetten tekingető kutyát vagy kisgyereket.

De már a buszon ült, és mielőtt elaludt, az volt az utolsó gondolata, hogy milyen furcsa, most a jegypénztáros nem kérdez semmit, csak ránéz a soron következőre, mennyivel jobb volt régen, amikor jött a kalauz a táskájával, és fáradhatatlanul kérdezte az utasokat, hogy meddig lesz.